

PARTIJ VAN DE ARBEID

Westervoort verdient het !

Verkiezingsprogramma PvdA Westervoort 2014 - 2018

Werkgroep verkiezingsprogramma
Westervoort, oktober 2013

Inhoud

Westervoort verdient het !	1
Verkiezingsprogramma PvdA Westervoort 2014 - 2018	1
De PvdA Lokaal	3
1. Burgers, Bestuur en Dienstverlening	5
1. Politiek bestuur en zeggenschap	5
2. Dienstverlening en communicatie	5
3. Gemeentelijke herindeling	6
2. Veiligheid	8
3. Wonen en woonomgeving	9
1. Woonomgeving	9
2. Wonen	9
4. Verkeer en vervoer	
5. Onderwijs en Jeugd	12
1. Onderwijs	12
2. Jeugd	12
6. Milieu en Water	14
7. Welzijn, Zorg en Volksgezondheid	15
8. Cultuur, Sport en Recreatie	17
1. Cultuur	17
2. Sport	17
3. Recreatie	18
9. Werk, Inkomen en Economie	19
10. Financiën	21

De PvdA Lokaal

Solidair is onze samenleving, zelfredzaam zijn onze burgers, ondersteunend is onze overheid

Met veel inwoners van onze gemeente gaat het goed. We leven in een rijk land en in een rijk deel van de wereld. Maar we sluiten onze ogen niet voor problemen die zich in onze gemeente voordoen. Nog steeds groeien kinderen in armoede op. Eenzaamheid, uitsluiting en anonimiteit komen ook in onze gemeente voor. Niet iedereen in onze gemeente heeft dezelfde kansen om iets van het leven te maken. Nog steeds geldt: hoe hoger het inkomen, des te beter de gezondheid. Om al deze redenen zijn de idealen van de Partij van de Arbeid nog steeds hard nodig.

Wij werken in onze gemeente aan een solidaire samenleving waarin iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft en waarin iedereen de mogelijkheid heeft om vooruit te komen en iets van zijn leven te maken. Hierbij sluiten we niemand uit en dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Wij leggen ons niet neer bij armoede en onrecht. Het is in onze geïndividualiseerde samenleving een opdracht voor de overheid om, samen met bewoners, solidariteit te organiseren. We willen geen samenleving waarin mensen langs elkaar heen leven, wij willen een samenleving waarin we mét elkaar leven.

Wij willen een respectvolle samenleving. Onze samenleving is een samenleving waarin iedereen actief deelneemt, naar eigen mogelijkheden. Burgers zijn zelfredzaam. Wie dit (even) niet is, krijgt een steuntje in de rug. In eerste instantie vanuit zijn omgeving maar als dat niet kan, zorgt de lokale overheid voor een goed vangnet. Ook als je (even) hulp nodig hebt, tel je volwaardig mee. Die ondersteuning is altijd gericht op het zoveel mogelijk herwinnen van de eigen kracht, is dicht bij de mensen georganiseerd, met meer aandacht en minder bureaucratie. Wij verwachten dat mensen actief deelnemen aan de samenleving. In eerste instantie via een betaalde baan, en als dat niet lukt via stages of vrijwilligerswerk.

Wij willen een veilige samenleving. Je veilig voelen in je eigen huis, in je directe omgeving, je dorp of je stad is een recht waar we ons hard voor maken. Veiligheid is een prioriteit van de PvdA. Voorkomen is beter dan genezen: preventieve maatregelen komen eerst in beeld. Helpt dat niet, dan volgt passende bestraffing.

De PvdA kiest voor een zorgzame samenleving. Zorg is niet alleen een verantwoordelijkheid van de overheid maar een gemeenschappelijke taak van ons allemaal. Iets voor elkaar betekenen en elkaar helpen als het nodig is. Dat maakt onderdeel uit van ons ideaal van solidariteit. Vanuit de PvdA vinden we dat onze gemeente dat moet stimuleren. De samenleving die ons voor ogen staat is ook een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin voor iedereen plaats is, waarin iedereen mee telt en voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn.

Cultuur en sport brengen mensen bij elkaar en dragen bij aan de sociale cohesie van een gemeenschap. Door te investeren in sport en beweging investeren we in de gezondheid van mensen, in het bevorderen van participatie en sociale samenhang voor zowel jongeren als ouderen. Daarom is het belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk is. Wij vinden dat inkomen of een lichamelijke of verstandelijke beperking daar geen belemmering voor mag zijn. De PvdA is trots op ons rijke culturele leven. Cultuur draagt bij aan het imago van ons dorp en de lokale identiteit.

In dit verkiezingsprogramma verwoorden we welke keuzes er vanuit de PvdA in ons dorp worden gemaakt en wat dit betekent voor de komende raadsperiode. Vanuit onze waarden en onze sociaaldemocratische visie. Dat betekent niet dat we onze ogen sluiten voor de realiteit. De financiële crisis gaat niet voorbij aan onze gemeenschap, ook wij hebben al bezuinigingen doorgevoerd.

Tegelijkertijd zien we ook onze gemeente steeds meer taken en verantwoordelijkheden krijgen. De drie grote decentralisaties waardoor de gemeente verantwoordelijk wordt voor de jeugdzorg, één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt (Participatiewet) en de overheveling van delen van de AWBZ naar de WMO, krijgen in de komende raadsperiode hun beslag. Wij zijn voorstander van het overdragen van taken in het sociale domein naar de gemeente. Wij vinden dat de gemeente als eerste overheid die het meeste directe contact met haar inwoners heeft, het beste weet waar inwoners behoefte aan hebben.

Wij vinden dat je visie nodig hebt om de keuzes waar de gemeente voor staat, te kunnen maken. Hoe willen wij dat de lokale samenleving eruit gaat zien? In die keuzes laten we ons leiden door begrippen als solidariteit en rechtvaardigheid, een samenleving waarin voor ieder plaats is en waaraan iedereen bijdraagt en waar we niemand uitsluiten. Met een overheid die gelooft in de zelfredzaamheid van haar burgers, die dienstbaar is aan haar burgers en een vangnet biedt aan die burgers die even een vangnet nodig hebben. En adequate voorzieningen voor hen die daar levenslang op zijn aangewezen. Onze samenleving is een samenleving waarin we ons niet neerleggen bij onrecht en armoede. Het is onze opdracht om als overheid samen met bewoners solidariteit te organiseren.

In deze economische tijd is prioriteiten stellen dé uitdaging voor onze lokale politici. We moeten er rekening mee houden dat er op het gemeentefonds fors wordt bezuinigd. Deze enorme bezuiniging heeft gevolgen voor de beschikbare financiën in de gemeenten, dus ook voor Westervoort.

Om te kunnen werken aan de samenleving zoals die ons voor ogen staat, is een lokale overheid nodig die slagvaardig is, die de taken waarvoor zij staat goed kan uitvoeren. Dit kan betekenen dat er meer regionale samenwerking nodig is. Op heel veel terreinen, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarkt, economische zaken en de woningmarkt, mogen gemeentegrenzen geen belemmeringen vormen maar is een regionale aanpak gewenst. De PvdA is geen voorstander van een wildgroei van nieuwe gemeenschappelijke regelingen of andere vormen van regelingen die niet direct democratisch zijn gelegitimeerd. In Westervoort kiezen we dan ook voor een herindeling. We kunnen de taken die we al hebben en de vele nieuwe taken die binnenkort aan ons worden overgedragen naar verwachting dan beter inrichten en uitvoeren. Dat levert bovendien ook een betere democratische controle op de uitvoer van al die (nieuwe) taken op.

Maar ongeacht de uitkomst van de samenwerkings- of herindelingsdiscussie: wij staan pal voor alles wat we met dit verkiezingsprogramma voor Westervoort willen bereiken:

Westervoort verdient het!

1. Burgers, Bestuur en Dienstverlening

Zoals beschreven in de inleiding komen er nog al wat veranderingen op onze gemeente af. Wat de kortingen, overhevelingen en decentralisaties betekenen voor de inrichting van onze gemeente wordt hieronder aan de hand van drie onderwerpen beschreven:

1. Politiek bestuur en zeggenschap
2. Dienstverlening en communicatie
3. Gemeentelijke samenwerking, c.q. herindeling

1. Politiek bestuur en zeggenschap

Politieke beslissingen moeten een leidraad zijn voor de ambtelijke organisatie. Het ambtelijk apparaat moet zich kunnen aanpassen aan de keuzes van burger en politiek. Wanneer bijvoorbeeld de decentralisatie van zorgtaken prioriteit heeft, moet de kwaliteit en omvang van de ambtelijke organisatie daarop worden afgestemd. Burger en politiek bepalen het beleid. Dat wordt niet bepaald door (de omvang of deskundigheid van) het ambtelijk apparaat.

Wat willen we bereiken?

- De PvdA zal zich altijd inzetten voor een zo progressief, sociaal en democratisch mogelijk bestuur van de gemeente en wil als partij duidelijk herkenbaar blijven. Dit kan zowel in de oppositie als in een coalitie.
- De PvdA wenst dat het bestuur van de gemeente het contact met de inwoners van Westervoort versterkt door bijvoorbeeld meer inspraak van de burgerij te organiseren.

Wat gaan we daar voor doen?

- De PvdA is bereid ook in de nieuwe bestuursperiode deel uit te maken van het college. Dit betreft echter geen abonnement op collegedeelname en altijd zal hierin een inhoudelijke afweging worden gemaakt. De dualistische verhoudingen maken het mogelijk om constructief deel te nemen aan het college én een kritisch geluid in de raad te laten horen.
- De PvdA staat positief tegenover burgerinitiatieven, ook op buurt- en straatniveau.
- De PvdA wil graag een onafhankelijke klachtenbemiddelaar of ombudsman instellen (waar nuttig en nodig geconcentreerd in de Liemers of Arnhem).

2. Dienstverlening en communicatie

De PvdA wil dat de gemeente Westervoort haar burgers servicegericht, klantvriendelijk en goed bedient. Dit is een belangrijke basistaak van een gemeente. De gemeente kan ook meer gebruik maken van nieuwe technische mogelijkheden via internet en lokale en sociale media om haar burgers te bereiken en te bedienen. Dat biedt de kans om mensen bij ontwikkelingen in hun directe omgeving te betrekken en invloed te geven.

Wat willen we bereiken?

- De kwaliteit van de dienstverlening dient tenminste op het huidige niveau te blijven
- De loketfuncties binnen de gemeente moeten op orde te zijn: geen lange wachttijden voor paspoort of vergunningen.
- De PvdA wil dat Westervoort altijd op een open wijze communiceert met haar bewoners.

Wat gaan we daar voor doen?

- De gemeente bevordert het gebruik van internet door enerzijds zélf goed bereikbaar te zijn met een goed functionerende internetsite en anderzijds internetprojecten voor en/of door bewoners te ondersteunen.
- Toegankelijkheid van overheidsgebouwen en de gemeentelijke website voor mensen met beperkingen wordt gewaarborgd.
- Tevens wordt de bevolking uitgenodigd actief mee te denken over toekomstig beleid en haar mening te geven over de uitvoering daarvan. Inspraak en internet bieden directe mogelijkheden voor burgers om hun zienswijze kenbaar te maken.
- Overleg met de bewoners vindt, naast op dorpsniveau, voor specifieke zaken in een wijk of buurt, op wijk-, buurniveau plaats.
- De gemeente gaat nog meer gebruik maken van een digitaal loket. Dan kunnen de meest voorkomende handelingen online geregeld worden, zoals aanvragen en aangiftes.
- Het evalueren van de door de gemeente uitgevoerde taken. Deze herbezinning kan leiden tot het niet meer uitvoeren van bepaalde taken en daarmee het niet meer ter beschikking stellen van geld en mensen voor het uitvoeren van die taken. De eventuele financiële ruimte die daardoor kan ontstaan, kan dan worden benut voor het ondersteunen van nieuwe initiatieven.
- Bij aanbestedingen van diensten is niet alleen de prijs doorslaggevend. Er wordt vooral ook gekeken naar duurzaamheid, kwaliteit en de invloed op de lokale economie en werkgelegenheid. Aanbieders die inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt uit de gemeente van werk kunnen voorzien (de zogenaamde social return), hebben een streepje voor.
- Met bedrijven of (financiële) instellingen die verdienen aan slavernij, mensen- en wapenhandel, kinderarbeid en uitbuiting doet de gemeente geen zaken.

3. Gemeentelijke herindeling

Gemeentelijke samenwerking, c.q. herindeling lijkt de PvdA onontkoombaar.

1. Er is aangetoond, dat het voor gemeenten rond de 30.000 inwoners steeds moeilijker wordt het voorzieningenniveau op peil te houden. Verdergaande bezuinigingen vanuit het Rijk dwingen tot keuzes.
2. Volgens het CBS zal de bevolking in de Liemers veranderen van samenstelling en mag worden verwacht dat het aantal inwoners per dorp/stad in de gemeente afneemt vanaf 2020.
3. De landelijke overheid geeft aan te verwachten dat grotere gemeenten (tenminste 100.000 inwoners ?) noodzakelijk zijn om de toekomstige taken, verplichting en wensen richting haar burgers uit te kunnen blijven voeren binnen een acceptabel houdbaar budget.
4. Voor de samenwerking, c.q. herindeling bestaat een breed draagvlak zowel bestuurlijk (VNG) als onder de inwoners.

Wat willen we bereiken?

De PvdA stuurt dan ook aan op een samenwerking met alle Liemerse gemeenten. Een volledige herindeling naar één Liemerse gemeente heeft onze voorkeur. Daarmee wordt vooral de democratische controle van de burgers op het bestuur beter geborgd dan bij (vormen van) samenwerking.

Wat gaan we hiervoor doen?

In de afgelopen raadsperiode is de discussie in de Liemers over samenwerken of samengaan in gang gezet. Ongeacht de uitkomst van dit proces van samenwerking en samengaan, we blijven pal staan voor alles wat we met dit verkiezingsprogramma voor Westervoort willen bereiken.

2. Veiligheid

Uit de objectieve meetgegevens van de van politie en hulpdiensten komt steeds naar voren dat Westervoort een relatief veilige plaats is om te leven.

Dat wil niet zeggen dat iedereen in ons dorp zich onder alle omstandigheden ook even veilig *voelt*.

Toch valt Westervoort, ten opzichte van vergelijkbare gemeenten, niet uit de toon als het om de sociale veiligheid gaat.

Westervoort scoort op dit punt zelfs beter dan de gemiddelde gemeente van dezelfde omvang, maar dat kan geen argument zijn om de plaatselijke veiligheid niet verder te willen verbeteren.

Wat willen we bereiken?

Onze ambitie is dat aan het einde van de volgende raadsperiode de scores van onze gemeente op de verschillende onderdelen op het terrein van de sociale veiligheid verder te hebben verbeterd ten opzichte van die van vergelijkbare gemeenten.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Overlast intimidatie en criminaliteit bestrijden en daar onder meer burgers, woningbouwcorporaties, (jeugd)zorginstellingen enz. bij betrekken
- Activiteitenplan van de Kadernota Integrale Veiligheid uitvoeren (wijkagent sleutelfiguur)
- Veiligheidsmaatregelen uit het verkeersplan uitvoeren
- Plan Alcohol- en Drugsmatiging uitvoeren
- We willen doorgaan met buurtbemiddeling

3. Wonen en woonomgeving

1. Woonomgeving

De Westervoortse wijkbewoner waardeert zijn “directe woonomgeving” c.q. “de leefbaarheid van zijn buurt” met ruime voldoendes. Toch vreest de PvdA dat dit hoge niveau van waardering moeilijk vast te houden valt. De reeds door het huidige college gekozen ombuigingen zullen hoogst waarschijnlijk leiden tot een lagere leefbaarheid in het dorp.

Wat willen we bereiken ?

- We willen onderzoeken of we de kwaliteit van wonen verder kunnen verbeteren en waar nog mogelijk de veiligheid voor voetganger en fietser te verhogen.
- Het groen en speelplek onderhoud dient op een zelfde niveau te blijven.
- De waardering van de burger voor zijn leefomgeving op het huidige niveau houden.

Wat willen we daarvoor doen?

- De woonomgeving en de verbetering van de verkeersveiligheid betrekken bij de noodzakelijke vernieuwingen van rioleringswerkzaamheden.
- Ontmoetingsplaatsen: PvdA Westervoort wil de bouw van ontmoetingsplekken stimuleren zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Wijkbewoners kunnen een aanvraag voor de plaatsing van een bank bij de gemeente indienen.
- Speelplekken worden met duurzaam groen ingericht en minder met speeltoestellen

2. Wonen

De woonbehoefte in Westervoort wijzigt in de komende periodes. Tot 2014 is de woningbouwprognose in Westervoort 256 woningen. Echter gezien de huidige ontwikkelingen op de woningmarkt kiest de PvdA ervoor geen grootschalige uitbreiding meer te starten. Het voltooien van de huidige bouwplannen staat voorop. Het staat vast dat Westervoort sterk vergrijsd. De behoefte aan woningen voor senioren zal daardoor versneld toenemen en de vraag naar woningen voor gezinnen zal afnemen. Het gemiddeld aantal bewoners per wooneenheid van 2,3 zal verder teruglopen.

Wat willen we bereiken?

- Passende woningvoorraad.
- Geen grootschalige uitbreidingsbouwprojecten meer, slechts kleinschalige inbreiding blijft mogelijk.
- PvdA Westervoort wil een onderbouwd inzicht in de woningbehoefte van ons dorp in 2035 en de periode daar naar toe. Als deelnemers aan dat onderzoek ziet PvdA Westervoort de woningbouwverenigingen en de lokale makelaars (stuurgroep Bouw Westervoort) een en ander onder regie van de gemeente.
- De PvdA vindt dat iedereen in principe zolang mogelijk moet kunnen wonen waar men zelf wil en nog (financieel) kan: een afweging van kosten en het behoud van sociale contacten zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Wat willen we daarvoor doen?

- Inspelen op de wijzigende woonbehoefte.
- Geen uitbreiding in Westervoort Noord toestaan.
- De woonomgeving en de verbetering van de verkeersveiligheid betrekken bij de noodzakelijke vernieuwingen van rioleringswerkzaamheden.
- Startersleningen: Westervoort verstrekt startersleningen tot 30.000,- bij woningen waarvan de verwervingskosten niet meer dan 225.000,- bedragen. PvdA Westervoort wil zich sterk maken voor een verdrievoudiging van het budget, met ingang van 2014. Dit maakt de koop van een woning mogelijk voor meer beginnende huiseigenaren hetgeen ook de doorstroming ten goede komt.
- Ontmoetingsplaatsen: PvdA Westervoort wil de bouw van cirkelvormige banken met een middellijn van 5 meter stimuleren, zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Wijkbewoners kunnen een aanvraag voor de plaatsing van een bank bij de gemeente indienen.
- Blijven stimuleren van thuis woonmogelijkheden middels voortzetting van het project "Vertrouwd Wonen".

4. Verkeer en Vervoer.

Uit onderzoek blijkt dat de Westervoortse burger tevreden is over:

- de bereikbaarheid van de buurt met auto
- de parkeermogelijkheden in de buurt
- de parkeermogelijkheden in de gemeente
- het onderhoud van wegen en fietspaden

Ook over het openbaar vervoer zijn wij in Westervoort tevreden. De aangepaste frequentie van de busverbinding naar Arnhem kan echter nog van invloed worden op dit oordeel. Een verdere beperking van de frequentie vinden we sowieso niet acceptabel.

Ook de verkeersveiligheid is in Westervoort voldoende en de waardering is gelijk aan die in vergelijkbare gemeenten.

Wat willen we bereiken?

De tevredenheid van onze dorpsgenoten bij deze thema's minimaal consolideren en waar nog mogelijk, verbeteren.

Wat gaan we daar voor doen?

Het huidige beleid voortzetten waarbij speciale aandacht nodig is voor:

- Verkeersdruk in de Dorpsstraat / Hamersestraat
- Verkeersdruk in en de herinrichting van de Klapstraat / Kerkstraat (zie verkeersplan)
- Openbaarvervoerssituatie na de recente aanpassingen van de frequentie van de busverbinding naar Arnhem
- Beter vegen van vrij liggende fietspaden
- Specifieke zaken/klachten worden afzonderlijk bekeken

5. Onderwijs en Jeugd

1. Onderwijs

Voor de PvdA staat centraal dat kinderen zich optimaal moeten kunnen ontwikkelen, zowel op school als thuis. Daartoe steunt de PvdA het doel van passend onderwijs, namelijk om zoveel mogelijk kinderen in het gewone onderwijs tot hun recht te laten komen. Maar voor een beperkt aantal leerlingen zal speciaal onderwijs noodzakelijk blijven.

De gemeente is verantwoordelijk voor goed onderwijs voor alle kinderen.

Wat willen we bereiken ?

Met de terugloop van het aantal inwoners en de vergrijzing van het dorp dreigt ook een terugloop van het aantal scholen. De PvdA in Westervoort maakt zich sterk voor het behoud van openbaar onderwijs en blijft voorstander van een evenwichtige verdeling van de basisscholen in de gemeente. Onderwijs dient zowel in de oude als nieuwe delen van het dorp beschikbaar te blijven.

De verkeerssituatie rond de basisscholen blijft een punt van voortdurende aandacht. Met behulp van bijvoorbeeld “slimme fietsroutes” moeten leerlingen en ouders het vanzelfsprekend gaan vinden om met de fiets naar school te gaan.

Wat willen we daarvoor doen ?

- de PvdA in Westervoort wil dat de gemeente de beschikbare middelen inzet om te zorgen dat gebouwen voldoen aan de eisen van deze tijd, te weten de fysieke kwaliteit en toegankelijkheid van een gebouw maar ook de luchtkwaliteit in ruimtes waarin leerlingen personeel veel tijd doorbrengen.
- rond scholen zijn veilige schoolzones waarin een maximum snelheid van 30 km/u voor auto's geldt, parkeerverboden van kracht zijn, veilige in- en uitstapplaatsen, veilige fietsroutes en voldoende fietsstallingen zijn.
- “Op voeten en fietsen naar school” wordt gestimuleerd.
- De PvdA wil waar nodig extra tijd investeren in kinderen. Teveel kinderen hebben bij aanvang van de basisschool een taalachterstand. Een volgende generatie kinderen behoort geheel zonder achterstanden op te groeien. Middelen die de PvdA in zou willen zetten zijn bijvoorbeeld de voorschool, de verlengde schooldag en extra begeleiding.

2. Jeugd

Met veel kinderen, jongeren en hun families gaat het gelukkig goed. Maar er zijn ook situaties waarin er sprake is van kleine of grote problemen. De Jeugdzorg is vanaf 2015 een verantwoordelijkheid voor de gemeente.

Wat willen we bereiken?

De PvdA wil dat er in de Jeugdzorg meer de nadruk komt te liggen op positief jeugdbeleid, waarbij meer de nadruk komt te liggen op preventie en minder op repressie. Een integrale benadering op de terreinen van WMO, Jeugdzorg en passend onderwijs is daarbij van groot belang en vraagt een duidelijke regie van de gemeente.

Wat willen we daarvoor doen?

- de PvdA wil een positief jeugdbeleid waarbij we uitgaan van versterking van de eigen kracht van ouders/verzorgers en kinderen en een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid.

- voor een goede en efficiënte Jeugdzorg moet de gemeente de samenwerking tussen de aanbieders regisseren en het mogelijk maken dat er per gezin/kind één plan van aanpak komt.
- Het is belangrijk dat de Jeugdzorg in 2015 in één keer wordt gedecentraliseerd. We zetten in op preventie, ombuigingen binnen het budget en betere samenwerking en afstemming van de activiteiten van Jeugdzorgaanbieders.
- De verantwoordelijkheid voor de jeugd GGZ en de jong verstandelijk gehandicapten moet in dit verband integraal worden opgepakt.

6. Milieu en Water

Het is een wereldwijd probleem: het klimaat verandert. De PvdA neemt haar verantwoordelijkheid en gaat aan de slag. De PvdA wil dat Westervoort klimaatneutraal is in 2050. De gemeente geeft het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven en bewoners op verschillende manieren hun steentje daartoe bij te dragen. Enerzijds vereist dit een actief beleid betreffende handhaving, maar ook overige milieucomponenten (afval, bodem, lucht, water enz.) dienen hierbij te worden betrokken. Te denken valt aan het instant houden van een adequaat rioleringsstelsel; het beperken van wateroverlast en beheersing van de oppervlaktewaterkwaliteit.

Wat willen we bereiken ?

De PvdA kiest voor de volgende zeer ambitieuze maar haalbare hoofddoelstellingen om klimaatneutraal te worden:

- 50% besparing op gas- en elektriciteitsgebruik ten opzichte van niveau in 2012.
- Duurzaam opwekken van 50% aan gas- en elektriciteitsverbruik, aangevuld met de inkoop van groene stroom en groen gas.
- De nadruk ligt op zoveel mogelijk extra duurzame energie produceren, omdat in Nederland nog veel te weinig wordt opgewekt.
- 60% reductie uitstoot door voertuigbrandstoffen in 2030 en 100% in 2050

Wat willen we daar voor gaan doen ?

- Gebruik van energiebesparende maatregelen bij (nieuw)bouw. Te denken valt aan woningisolatie, alternatieve verwarmingsmogelijkheden enz.
- Beheren van openbare ruimte middels ecologisch bermbeheer, variatie in beplanting van perkjes en groenstroken, enz.
- Het betrekken van kinderen bij natuur en milieu middels subsidiëren van milieueducatie enz.
- Stimuleren om het afval (nog beter) te scheiden en de hoeveelheid afval te beperken.
- Stimuleren d.m.v. van subsidie verstrekking en/of gunstige leningen voor:
 - dak-, gevel en vloerisolatie van woningen
 - duurzaam verwarmingssysteem (bijvoorbeeld HRe-ketel, warmtepomp)
 - PV-panelen,
 - broeikasgasreductie door rijden op groen gas, elektrisch rijden (of rijden op waterstof)
- Aanpassen gemeente installatie teneinde doelstellingen te behalen.

7. Welzijn, Zorg en Volksgezondheid

In de komende periode krijgt de gemeente er op dit terrein nieuwe verantwoordelijkheden bij: de jeugdzorg, begeleiding en dagbesteding (en mogelijk de persoonlijke verzorging) van mensen die langdurige zorg nodig hebben en de sociale participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Dat leidt weliswaar tot ingrijpende veranderingen voor de mensen die het betreft, maar biedt ook kansen om de zorg overzichtelijker, efficiënter en toegankelijker te maken.

Wat willen we bereiken ?

- Wij willen voor een ieder die dat nodig heeft, zorg “op maat” gaan bieden zonder al te veel administratieve rompslomp. Omdat iedereen anders is, volstaat daarbij geen kant en klare oplossing. Maatwerk is dus nodig.
- Om de zorg betaalbaar te houden zullen we op onderdelen niet aan een versobering kunnen ontkomen. We hopen dat echter te kunnen beperken door efficiënter te gaan werken. Belangrijk daarbij is dat mensen de eigen regie over hun leven zoveel mogelijk kunnen behouden.
- Mensen met een functiebeperking willen we gelijke kansen geven in de maatschappij. Dat doen we door de standaardregels die de Verenigde Naties op dit punt hebben vastgesteld, over te nemen.
- We willen dat iedereen moet kunnen blijven deelnemen in de samenleving en bij een zorgvraag snel en efficiënt wordt geholpen.
- Eigen bijdragen voor noodzakelijke voorzieningen mogen geen stapeling tot gevolg hebben en zeker niet tot een armoedeval leiden.
- We willen bevorderen dat je in de eigen wijk kunt blijven wonen als je ouder wordt of gehandicapt raakt.
- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Wij kiezen zoveel mogelijk voor een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Uitgangspunt is een solidaire en sociale gemeente waar geen armoede voorkomt en die extra ruimte maakt voor mensen die kwetsbaar zijn.

Wat willen wij daarvoor doen ?

- Zorgmedewerkers moeten weer ‘aanklampbaar’ en zichtbaar zijn in de wijk.
- Mantelzorgers moeten worden ondersteund en geholpen. De PvdA wil dat mantelzorgondersteuners extra capaciteit krijgen om mantelzorgers op te zoeken en te helpen met praktische oplossingen. Jonge en bejaarde mantelzorgers willen we extra ondersteunen om ook hun eigen leven te kunnen blijven leiden.
- De PvdA wil de combinatie van beroepskrachten, mantelzorgers uit het eigen netwerk en vrijwilligers bij de zorgverlening verder ontwikkelen. Burgerinitiatieven op dit gebied worden zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund.
- Bij zorg- en welzijnsbeleid is de professionaliteit en de doortastendheid van de hulpverleners van cruciaal belang. Gemeenten, welzijnsinstellingen en scholen moeten daarom blijven investeren in de kennis en kunde van de hulpverleners en mantelzorgers.
- De PvdA wil dat de zorg zoveel mogelijk wordt georganiseerd vanuit de vraag. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar het eigen netwerk. Waar het eigen netwerk ontoereikend is, vindt ondersteuning zoveel mogelijk plaats vanuit de wijk. Mensen met een levenslange beperking kunnen waar nodig rekenen op professionele ondersteuning. Het organiseren van groepen hulpverleners in kleinschalige verbanden in de wijk wordt daarbij gestimuleerd. De PvdA vindt het

belangrijk dat zorg en welzijn dichtbij mensen beschikbaar is (waarbij de anonimiteit uit privacyoverwegingen gewaarborgd moet worden).

- We zijn voor een persoonsgebonden budget (PGB). Dat kan in verschillende vormen. Fraude met PGB's pakken we hard aan.
- Bij nieuwbouw is levensloopbestendigheid het uitgangspunt. Ook bij kleinschalige woonvormen.
- In de gezondheidscentra werken huisartsen, apothekers, fysiotherapeuten, maatschappelijk werkers, wijkverpleegkundigen en andere medici uit de eerstelijnsgezondheidszorg samen voor patiënten in hun wijk/dorp.
- We volgen de landelijke levensstijlcampagne met een jaarlijks uitvoeringsprogramma om de sociaal economische gezondheidsverschillen in onze gemeente te verkleinen. In uitvoeringsprogramma's hebben we onder andere aandacht voor het stimuleren van bewegen, gezond eten, alcoholmatiging en het voorkomen en bestrijden van depressies.
- We zetten ons in voor het behoud van bereikbare ziekenhuiszorg in onze regio.
- Voor de groep mensen met een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau willen wij een kortingspas voor sport- en cultuuractiviteiten, de bibliotheek, zwemlessen, computers voor brugklassers en een regeling voor schoolkosten in stand houden
- Bij hulp bij schulden is niet alleen naar de financieel-technische kant belangrijk. Het gaat ook om het vinden van manieren om weer te leren omgaan met geld. Leren budgetteren, het op orde houden van de basis (vaste lasten) en voorkomen van schulden: als het nodig is, helpt de gemeente mensen door hun inkomsten en uitgaven voor ze te beheren.
- De vele stichtingen, particuliere initiatieven en instellingen die zich met armoedebestrijding bezighouden, komen met de gemeente regelmatig bijeen om kwaliteit te handhaven, efficiënter samen te werken en kennis uit te wisselen.

8. Cultuur, Sport en Recreatie

1. Cultuur

Kunst- en cultuuruitingen, zowel actief als passief, zijn waardevolle bijdragen aan niet alleen de vrijetijdsbesteding, maar dragen ook bij aan de ontwikkeling en ontplooiing van de inwoners van Westervoort. Het kan ook nog eens bijdragen aan andere maatschappelijke doelen zoals integratie, participatie en emancipatie.

Wat willen we bereiken ?

We willen dat cultuur voor een ieder toegankelijk blijft.

Wat gaan we daar voor doen ?

- De rijksoverheid wil een landelijke centrale bibliotheekfunctie voor elektronische boeken inrichten (daarmee wordt voorkomen dat alle regionale bibliotheken dat zelf afzonderlijk zouden moeten doen). De traditionele bieb-functie verandert: van een statische inrichting waar mensen boeken komen lenen, naar een meer actieve verspreiding van boeken en tijdschriften in combinatie met andere voorzieningen die voor meer, c.q. op bepaalde doelgroepen gericht, lezerspubliek moeten zorgen. We willen onderzoeken of we de bibliotheekfunctie in Westervoort ook aan deze ontwikkelingen kunnen aanpassen. We willen in ieder geval een multimediale bibliotheekvoorziening voor:

Schoolkinderen: voor de ontwikkeling van kinderen is lezen een belangrijke activiteit. Het stimuleert taalontwikkeling, fantasie en het opdoen van algemene kennis.
Ouderen (65+) :voor deze groep, die in de komende jaren alleen nog maar groeit, heeft de bibliotheek, behalve als uitleenplek van boeken, ook een sociale functie: men ontmoet er anderen, kan er de krant lezen, lezingen bijwonen, etc. Aangezien deze groep zich nog maar met mate bedient van digitale middelen, blijft een plek met “papieren” boeken van groot belang. Dat zou bijv. in ons Kulturhuus of het gezondheidscentrum kunnen worden ingericht. Maar ook de basisscholen kunnen een prima plek zijn, de school wordt daarmee een ontmoetingsplek voor jong en oud en krijgt een nadrukkelijker wijkfunctie.

- We willen activiteiten door amateurverenigingen- en instellingen en het ondersteunen en in stand houden van de activiteiten in Huize Vredenburg faciliteren
- Ook willen we graag meedoen aan regionale initiatieven op dit terrein

2. Sport

Westervoort kent een rijk verenigingsleven. Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke functie en leveren een grote bijdrage aan de sociale cohesie in ons dorp.

Wat willen we bereiken ?

We vinden het daarom belangrijk dat deze verenigingen goed kunnen blijven functioneren. Dat willen we bereiken met een goed beheer en onderhoud van alle sportterreinen. De accommodaties moeten bovendien veilig (bereikbaar) zijn.

Wat gaan we daarvoor doen ?

- Verenigingen bestaan bij de gratie van vrijwilligers. We willen randvoorwaarden creëren die het mogelijk moeten maken dat het aantal vrijwilligers wordt vergroot.

- We willen veilige fietsverbindingen aanleggen naar de sportaccommodaties.
- De parkeergelegenheid bij de sportaccommodaties moet worden verruimd.
- We willen de bespeelbaarheid van de voetbalvelden verbeteren omdat die steeds intensiever moeten worden gebruikt door de stijging van het aantal leden van de voetbalverenigingen.
- Jongeren bereiken we op een laagdrempelige manier met panna- en trapveldjes.
- Wij willen de sociale functie van sportverenigingen versterken door verbindingen te leggen met scholen, buitenschoolse opvang, welzijn, jeugdzorg, wijkcentra .
- Verenigingen met leden met een functiebeperking worden daarvoor extra beloond in het subsidiebeleid.
- Voor ons is multifunctioneel gebruik van sportparken en accommodaties het uitgangspunt. Wij willen dat deze ook overdag beschikbaar zijn voor bijv. het onderwijs.
- Bij onderwijs horen goede gymzalen en sportaccommodaties. De gymnastiekles in het basis-onderwijs wordt bij voorkeur gegeven door een vakleerkracht lichamelijke oefening.

3. Recreatie

Westervoort kent zelf weinig recreatieve mogelijkheden. Toerisme en dagrecreatie zijn echter van toenemend economisch belang.

Wat willen we bereiken ?

We willen actief participeren in regionale initiatieven en activiteiten op het terrein van toerisme en dagrecreatie.

Wat willen we daarvoor doen ?

- We willen zoeken naar mogelijkheden om Westervoort in regionaal verband in allerlei recreatieve toeristische activiteiten te kunnen laten participeren.
- Het ontsluiten van regionale recreatieve gebieden middels goede fiets- en wandel-mogelijkheden kan daarbij helpen.

9. Werk, Inkomen en Economie

De arbeidsmarkt houdt niet op bij de gemeentegrens. Werkgelegenheid is in Westervoort feitelijk alleen zinvol te benaderen in regionaal verband. Wij vinden dat ook de kansen in de regio voor onze inwoners benut horen te worden. We helpen werkgevers bij het vinden van werknemers en het aanvragen van vergunningen, en we maken het ondernemen gemakkelijker. Bedrijven op ons eigen industrieterrein moeten door ons goed worden gefaciliteerd. Werkzoekenden proberen we zo snel mogelijk bij een werkgever te krijgen. Als dat niet kan zoeken we naar andere activiteiten. Voor iedereen die geen werk heeft is er het vangnet van de bijstand. De PvdA verwacht wel dat iedereen actief blijft, bijvoorbeeld met stages of door het verrichten van onbetaald werk of het volgen van scholing. Kortom, meedoen om zo snel mogelijk uit te kunnen stromen naar (betaald) werk.

Wat willen we bereiken?

Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid en is de aanjager van integratie en participatie. Daarom moeten zoveel mogelijk inwoners aan het werk, juist in deze tijd. We spannen ons, samen met ondernemers, extra in om jeugdwerkloosheid te verminderen en te voorkomen.

Voor mensen die (tijdelijk) buiten de arbeidsmarkt zijn terechtgekomen moeten faciliteiten verbeterd worden voor een snelle re-integratie. Actieve klantbenadering, intensieve begeleiding en training zijn daarbij instrumenten die moeten voorkomen dat mensen in de bijstand geraken.

In samenwerking met de plaatselijke en regionale ondernemers- en winkeliersverenigingen willen we een Plan van de Arbeid voor de regio ontwikkelen dat uiteindelijk moet leiden naar een grotere economische bedrijvigheid.

Wat willen we daar voor doen ?

- De PvdA wil dat de gemeente bijstandsgerechtigden actief helpt bij het vinden van werk. Vanuit de mogelijkheden van elke individuele bijstandsgerechtigde kijken we naar de aansluiting op de arbeidsmarkt en wat er nodig is (scholing, stage of onbetaalde arbeid) om die aansluiting te verbeteren.
- Wij willen dat mensen die gebruik maken van de bijstand actief blijven in de samenleving om te voorkomen dat ze in een sociaal isolement geraken. Niet door onbetaald reguliere banen in te willen vullen, maar wel door actief op zoek te willen gaan naar kansen om vrijwillig een steentje bij te dragen aan bijv. de vele verenigingen en instellingen die ons dorp rijk is. We vinden dat de gemeente daarbij kan helpen.
- Wie een fatsoenlijk werkaanbod weigert, wordt gekort op de uitkering. Dit gebeurt ook als iemand afspraken over het volgen van scholing, re-integratie, werk of vrijwilligerswerk niet nakomt.
- We bieden specifieke maatregelen (stageplaatsen, oprichten van een vakopleiding voor volwassenen, scholingstrajecten enz.) aan 45-plussers aan die werkloos zijn geworden.
- We willen een startersbeurs voor jongeren die na afronding van de studie voor het eerst de arbeidsmarkt op gaan.

Het uitgangspunt voor mensen met een WSW-indicatie is: zoveel mogelijk werk in reguliere banen. We gaan uit van wat iemand kan. Voor wie niet kan werken in een reguliere baan, of te maken heeft met

een terugval, bieden we een beschermde arbeidsplaats binnen het regionale leerwerkbedrijf. De voorgenomen herstructurering van “Presikhaaf” mag daar geen afbreuk aan doen.

10. Financiën

Door de financieel-economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van de lokale overheid steeds kleiner. Daar krijgt ook Westervoort mee te maken. Daarnaast spelen 2 zaken in de komende raadsperiode die de financiële situatie onzeker maken:

1. De financiële consequenties van de decentralisatie van een aantal overheidstaken naar de gemeente
2. De financiële gevolgen van Liemerse samenwerking of samengaan

Het is niet uit te sluiten dat deze onzekerheden in de komende raadsperiode tot het maken van pijnlijke keuzes kunnen leiden.

Wat willen we bereiken?

De PvdA wil dat ook op lokaal niveau de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat geldt onder andere voor de WMO. Als er maatregelen worden opgelegd die tot een inkomstendaling van de gemeente leiden, dan willen we de inwoners met de laagste inkomens zoveel mogelijk ontzien.

Ook de gemeentelijke organisatie moet een bijdrage leveren aan noodzakelijke bezuinigingen. Dit kan door bij het uitwerken van de wijze van samenwerking in de Liemers, kritisch te kijken naar de noodzakelijke organisatie, de huisvesting en de inhuur van externen. Het gebruik van nieuwe media, digitalisering van de dienstverlening en het gebruik van open source software kunnen tot behoorlijke kostenbesparingen leiden. Het aantal werkplekken kan worden beperkt door toepassing van 'het nieuwe werken'.

Bij de samenwerking, c.q. samenvoeging in de Liemers is onze inzet dat de lastendruk voor onze inwoners niet mag worden verhoogd.

Wat gaan we hiervoor doen?

- De PvdA gaat behoedzaam om met de beschikbare overheidsmiddelen. Wij beheren die alsof het om ons eigen geld gaat. Dit doen wij door een sterke budgetdiscipline, wij sturen op gestelde doelen op basis van vooraf beschikbaar gestelde middelen. We zijn terughoudend met betrekking tot het aangaan van risico's. Een sluitende begroting en (jaar)rekening blijft voor ons het uitgangspunt. Bij een solide financieel beleid hoort ook dat er adequate reserves en voorzieningen zijn die onverwachte tegenvallers kunnen opvangen en risico's voldoende kunnen afdekken.
- Wij verantwoorden door helder te verwoorden wat is bereikt, hoe het is bereikt en met inzet van welke middelen. Transparantie vooraf en achteraf.
- De gemeentelijke organisatie levert een bijdrage aan de bezuinigingen.
- Lokale belastingen waar een duidelijke tegenprestatie tegenover staat (afvalstoffenheffing, rioolretributie en sommige leges) worden kostendekkend doorberekend.
- Afhankelijk van de lokale situatie kan om de lasten eerlijker te verdelen van dit principe worden afgeweken. Dit in combinatie met een verhoging van de OZB-heffing. Zo dragen ook op lokaal niveau de sterkste schouders de zwaarste lasten.
- De PvdA zet zich actief in voor (het behoud van) kwijschelding van lokale lasten voor mensen met een minimuminkomen (kwijscheldingsnorm 100%).